

Nyt on kana kynittävänä

Sananlaskut: Keltinmäen koululaisilta ei mennyt pupu pöksyyn tutkimusprojektissa.

JYVÄSKYLÄ
Outi Laatikainen

Kuviteellaampa, että kuudesluokkalainen **Joonas Peltonen** istuu matematiikan tunnilla Jyväskylän Keltinmäen koulussa ja eteen pömpsahtää varsin kimmuranti tehtävä.

– Silloin voin ajatella, että nyt on kana kynittävänä, Joonas kertoo.

Hmm. Miten ihmisessä kana liittyy matemaattikkaan?

Myös suomen kielessä on paljon sananlaskuja eli sanontoja, jotka tarkoittavat jotakin muuta kuin sananlaskun sanat konkreettisesti. Alkuiset yleensä ym-

märtävät merkityksen, mutta lapset ovat ymmällään.

Keltinmäen koulun kuudesluokkalaisten ovat perehtyneet sananlaskuihin ja harjoitelleet niiden avulla jopa tutkimusraportin kirjoittamista.

Vararehtori **Tero Kinnunen** kertoo, että projektissa on ollut monta vaihetta: Oppilaille annettiin parikymmentä eläinaiheista sananlaskua, niille esitettiin englanninkieliset vastineet ja sananlaskuja kuvitettiin epäpuhokkalaisten kummiooppi-laiden kanssa. Oppilaat selvittivät sananlaskujen merkityksen haastattelemalla eri ikäisiä ih-

HANNA MARJANEN

Kuudesluokkalainen **Veera Salokoski** (vas.) päihkää, minkälainen on koiran ilma. **Sofia Smirnov** selvitti, mitä tarkoittaa olla kukkona turkilla. **Joonas Peltonen** puolestaan mietti, milloin on kana kynittävänä.

misia ja kirjoittivat lopulta tutkimusraportteja. Projektista on koottu koululle näytely ja lisäksi sananlaskuja on piilotettu ym-päri koulua.

Veikka Löppönen, **Joonas Peltonen**, **Joonas Rauhala**, **Veera Salokoski**, **Sofia Smirnov** ja **Venla Timperi** tykkäsivät projektissa monestakin asiasta.

– Kummiooppiiaan kanssa oli kivaa piirtää. Kiva, että sai haastatella ihmisiä. Tämä oli erilaista, emme ole ikinä tehneet tällaista, lapset luettelevat.

Haastattelussa selvisi, että eri ikäiset todella ymmärtävät sananlaskuja eri tavoin. Esimerkiksi eppuluokkalainen ei vielä tiennyt, mitä tarkoittaa oikea koiran ilma. Kuudesluokkalainen piti sitä hyvänä ja avarinkoisena säännä ja aikuinen – aivan oikein – myrskyisenä ja sateisena säännä. Moni projektiin osallistunut osaa oitis nimeä projektin hauskimman sananlaskun.

– Kuin takapuoleen ammuttu kaarhu, sanoo esimerkiksi **Venla Timperi**.

Projekti on osa Lasten ja nuorten monikielisyyteen kasvu ja sen vahvistaminen -hankeita, jota on toteutettu Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslai-

toksen ja Jyväskylän sivistystoimen yhteistyönä syksystä 2013. Tavoitteena on ujuttaa kielen opetus osaksi eri oppilaineiden opiskelua ja uuden perusopetuksen opetussuunnitelman laaja-alaisia osaamista. Muutana on eri oppilaineiden opettajia koko perusopetuksen kentältä. Hanke rahoittaa **Koneen Säätiö**.
Mutta mitä tarkoittaa, jos Joonas Peltonella on matematiikan tunnilla kana kynittävänä?
No, Joonas ajattelee jotakin, että vastassa on niin hankala tehtävä, että se pitää oikein selvittämällä selvittää.

